

Kanadai Magyar Ujság
 Kanada és az angol birodalom legterjedtebb és legolvasottabb magyar lapja.
 Megjelenik: szombaton
 Előfizetési ára évi \$3.00
 Kalföldi országokban \$3.60
 Szerkesztőség: 296½ Main Street
 Winnipeg, Man.
 296½ Main Street

Kanadai Magyar Ujság

Főszerkesztő: HORDÓSY IVÁN Editor

Canadian Hungarian News
 Canadian Magyar Ujság
 is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296½ Main Street
 Winnipeg, Man.

VOL V. EVFOLYAM

WINNIPEG, MAN., 1928. SZOMBAT JÚNIUS 23.

NO. 26. SZAM.

Mikes püspök szenteli fel a stockholmi jubileumi zászlót

AZ EGÉSZ KANADA MAGYARSÁGÁNAK HATALMAS ÜNNEPE LESZ A JUBILEUM — SZÁMTALANON IGERTEK MEGJEGYELÉSÜKET

Stockholm ezidei jubileumi ünnepei messze túl fogják szárnyalni a helyi ünnepek kereteit. Az ünnep rendezésére vonatkozólag az elmúlt heten jutottak el hozzánk a részletes tervek, melyekből már előre is két olyan szép nap képe bontakozik ki, amely, nemcsak, hogy magasztos ünnepe lesz a stockholmi magyarságnak, de az egyetemes kanadai magyar ügy szempontjából is igen nagy jelentőségű esemény lesz.

A jubileumi ünnepség fényét különösen két körülmény emeli. Ezek közül egyről már beszámolt a Kanadai Magyar Ujság, — mint olvasóink előtt ismeretes, — a m. kir. belügyi miniszter gyönyörű templomi zászlóval ajándékozta meg a Szent Erzsébet hitközséget. A második fontos esemény szintén a zászlóval van kapcsolatban, amelyben az óhaza zászlóját egy magyarországi főpap, gróf Mik-

los János, szombathelyi püspök fogja felszentelni.

Mikes püspök a magyarországi katolikus egyházat fogja képviselni az ezidén Sydneyben, Ausztráliában rendezendő eucharisztikus világkongresszuson és ide utja Kanadán keresztül vezet.

Dr. Sántha Pál plébános, felkérte Mikes püspököt, hogy utja közben látogasson el a jubileumi ünnepségekre és a zászlót szentelje fel.

Mikes püspök a kérésnek a legnagyobb örömmel és készséggel tett eleget és így most már bizonyos, hogy a jubileumi zászlót ő fogja felszentelni. Ebben az örvendetes véletlenben a hitközség a Gondviselés különös gondoskodását látja és meg van győződve róla, hogy a felszentelés ténye örökké emlékeztet nyomonokat fog magán után hagyni a magyarság életében.

ság elnökével, dr. Sántha Pál plébánossal, körülbelül hányan fognak érkezni, mégpedig, kik jönnek autón és kik vonaton. A vonaton utazók esetleges vasuti kedvezmény ügyében érdeklődjenek saját telepük egyházközsőségénél, vagy a rendezőségénél. Tanácsos volna bejelenteni, kik jönnek az egyes telepek részéről, mint megbízottak, hogy részükre a templomban és a Hallban megfelelő helyet tudjon a rendezőség fenntartani. Akik a C.P.R. vonalán utaznak, Stockholm állomáson szállnak le, a C.N.R. utasai közül a Nyugatról jövők Bangoron, vagy Atwateren, a Winnipeg felől érkezők pedig Atwateren érkeznek meg. A Melvilleen át autón utazók legcélszerűbb, ha Killalyn át jönnek.

Az érdeklődőket kérjük, kísérik figyelemmel a Kanadai Magyar Ujság következő számát, amelyben a további értesítéseket és az ünnepélyre kapcsolatos esetleges tudnivalókat közölni fogjuk.

— Egyébként minden ut Stockholmra való bejelenést, kik jönnek az

A jubileumi ünnepség programja

A huszonötös rendezőbizottság most már véglegesen megállapította a jubileumi ünnepség programját. Ezzerint július 7-ike a vendégek fogadtatásának jegyében fog lefolyni, az ünnepség főszemlélyiségét, Mikes püspököt lovasbandériummal fogadják.

Július 8-án az ünnepség első napjának alaprendelése a hálaadás lesz és ezért az első napnak teljesen egyházi jellege lesz. A reggeli órákban megkoszorúzzák az elhalt és a stockholmi temetőben nyugvó uttorok sírjait. Ezután fél tizenegy órakor az ünnepi közönség az erre kijelölt helyen gyűlekezik és onnan ünnepélyes menetben vonul a templomba. A menetet a keresztvivő nyitja meg, utána halad a kanadai helyemzások élvőse, akit ünnepi ruhás iskolás lányok és fiúk követnek. A gyermekek után vonul a menetben a jubileumi zászló vivője két apróddal, és két magyarruhás lánnyal, akik diszszászó szallagjait tartják. A zászló után az ének és zenekar vonul fel, amelyet a megjelent papok követ, utánuk pedig a nagyközönség fog haladni zászló alatt.

A közönség egy része a templomban foglal helyet, másrésze pedig a temetőtérre felállítandó oltár előtt szentmisét hallgat. A hálaadó istentiszteletet, és a szentbeszédet a püspök fogja tartani a templomban. Miso alatt az énekkar liturgikus énekeket ad elő magyar betűekkel.

Az istentiszteletet díszes követei a Magyar Hallban, amelyen a megjelent vendégek vesziék részt.

Délután négy órakor a közönség a temetőtérre gyűlekezik a zászlószentelési ünnepségre. Ezt a magyar Himnusz nyitja meg, melyet Mikes püspök beszéde követ, ezután történi meg a zászlószentelés és a szögek beverése.

Az ünnepséget a magyar Híszkegy és az angol himnusz előnéklése zárja be, amely után a közönség a templomba vonul, hol szentségi áldás fejezi be a napot.

Július 9-ének, az ünnepség második napjának inkább világi jellege lesz és ezt a napot főképpen szór-

kozásnak szentelte a rendezőség. Délután kezdődik a piknik és a bazar, amely különféle meglepetéseket fog hozni. Ezután változatos versenyek lesznek értékes díjakkal. A bázaron a hitközség asszonyai magyarjellegű saját kézimunkáikat állítják ki és ugyancsak ekkor kerül kiorsolásra egy tízoldalós arany is.

A délután folyamán magyarjellegű gyűlés lesz, amelyen a megjelent telepek megbízottai a kanadai magyarságot egyetemesen érdeklő kérdéseket vitatják meg. A gyűlést vacsora követi. Az esti órákban nagyszabású színelőadás, melynek során színre kerül a János Vitéz című ismert magyar dalosjáték. Az estet az iskolás gyerekek rövid angol előadása vezeti be.

A jubileumi ünnepélyre eddig Z. H. Marois érseki helynök, Hon. Dr. J. M. Uhrich, saskatchewanai népjóltási miniszter, Thomas Gelliey, bevándorlási főbiztos, Schefbeck István, m. kir. konzul, a kanadai magyar papok igazgatója meg részvételüket, hasonlóan meg jelenik az ünnepségen a Kanadai Magyar Ujság képviselőjében Hordósy Iván és Mihályfi István, a Pannonia Western Canada Colonization Society részéről pedig báró Liphay Béla.

AZ ELSŐ NŐ ÁTREPÜLT AZ ÓCEÁNT

NEW YORK, június 17. — A „FRIENDSHIP” NEVŰ FOKKER REPULÓGÉP TEGNAP DÉLUTÁN 2 ÓRAKOR UTNAK INDULT NEW FOUNDLANDBÓL, HOGY AZ ATLANTI ÓCEÁNAT ÁTREPULJE. A REPULÓGÉP CELJA SOUTHAMPTON. AZ INDULÁS IGEN KEDVEZŐ IDŐBEN TÖRTÉNT, AZ ATLANTI ÓCEÁNNAK A KÉT KÖNTINENS KÖZEPÉN FEKVŐ RESZEN AZONBAN NAGYOBB VIHAROKAT JELEZNEK.

SOUTHAMPTON, ANGLIA, június 18. — MISS AMELIA EARHART, A „FRIENDSHIP” REPULÓGÉP UTASA MA DÉLBE 12.45 PERCKOR MEGERKEZETT A WALES TARTOMÁNYBAN LEVŐ BURRY ESTUARYBA. MIND AZ UTASOK, MIND PEDIG A GÉP SÉRTETLENÜL FEJEZTEK BE UTJUKAT. MISS EARHART AZ ELSŐ NŐ, AKI ÁTREPÜLT AZ ATLANTI ÓCEÁNRA.

MEGKEZDÖDÖTT A NEMZETISÉGI KIÁLLITÁS

A MAGYAROK AZ ELSŐK KÖZÖTT — KITETTEK MAGUKERT A KANADAI MAGYAR NÖK

A WINNIPEGI NEMZETISÉGI KIÁLLITÁS ÉS KULTURVERSENY HOLNAP, KEDDEN KEZDŐDIK MEG, DE A KÜLÖNBÖZŐ NEMZETISÉGI MEGBIZOTTAK MÁR MEGTEKINTETTÉK A BEKÜLDÖTT ANYAGOT. ÁLTALANOSÁGBAN MEG LEHET ÁLLAPITANI, HOGY A KIÁLLITÁSRA SZANT TÁRGYAK LEGNAGYOBB RÉSE IGAZAN SZEP, SOK KÖZÖTTÜK PEDIG EGYENESEN MŰVESZI ÉRTÉKŰ.

A MAGYARSÁG ELSŐSORBAN KÉZIMUNKÁKKAL, HIMZSEK KÉL, VARATTOSOKKAL STB. VONULT FEL ÉS A MAGYAR VALLKENDŐK, MATYÓ TERITŐK, VALÓSÁGGAL POMPÁS SZINEKBEN SZILLOGNAK KI A TOÉBI NEMZETISÉG KIÁLLITÁSÁBÓL. A KIÁLLITÁS VEZETŐSÉGEKNEK VELEMÉNYE SZERINT NEMCSAK A MAGYAR RÉSZ, DE AZ EGÉSZ KIÁLLITÁS ANYAGÁNAK LEGERTÉKESEBB ÉS LEGMŰVESZIBB KÉZIMUNKÁJA AZ AZ OLTARTERITŐ, MELYET A STOCKHOLMI SZOCIÁLIS NÖVÉREK KÉSZÍTETEK ÉS KÜLDÖTTÉK BE A KIÁLLITÁSRA. DE JÖTTEK GYÖNYÖRŰ DOLGOK MINDEGYIK NYUGATI TARTOMÁNYBÓL, FŐLEG SASKATCHEWANBÓL ÉS ALBERTÁBÓL. AZ UTÓBBI TARTOMÁNYBÓL EGY GYÖNYÖRŰ MATYÓBABA — AZ EGÉSZ KIÁLLITÁS KEDVENCE.

A MAGYARSÁG TÉNYLEG MŰVESZETÉNEK MAGAS SZINVONALÁRÓL TETT TANUSÁGOT EZEN A KIÁLLITÁSON ÉS LEHETETLEN SÉG, HOGY ENNEK EREDMÉNYEI NE MUTATKOZZANAK MEG. MEG AZ ÓHAZÁBÓL IS JÖTT KÉZMUNKÁK, SCHEFBECK ISTVÁN, WINNIPEGI KONZUL KÖZBENJÁRÁSÁRA AZ IZABELLA HAZIPARI SZÖVETSÉG ÉS A MAGYAR ASSZONYOK NEMZETI SZÖVETSÉGE IS KIÁLLIT, DE EZEK A DOLGOK A VERSENYEN NEM VESZNEK RÉSZT, SEM PEDIG ELADÁSRA NEM KERÜLNEK, CSUPÁN AZ A CÉLJUK, HOGY A KIÁLLITÁS MAGYAR RÉSZÉNEK FÉNYÉT EZÁLTAL IS NŐVELJÉK.

MAGYARORSZÁG MELLETT TALÁN A LEGSZÉBB KOLLEKCIÓT AZ UKRÁNOK ÁLLÍTOTTÁK KI, AKIKNEK KÉZIMUNKÁI ERŐSEN VE-TEKSENÉK A MIEINKKEL.

A JUGOSZLÁVOK FŐLEG SZÖNYEGEKEKET ÉS BŐRÁRUT, A NEMETEK RUHÁKAT, A SVÉDEK SZÖTTESEKET ÉS FAFARAGÁST, A LENGYELEK SZINTÉN KÉZIMUNKÁKAT ÁLLITANAK KI, MIG AZ EGYIK SAROKBAN OTTLÁTTUK A MILÁNOI SZÉKESEGYHÁZ LOMBFORESZ-SZEL KIFARAGOTT HATALMAS MODELLJÉT, AMELYEN EGY OLÁSZ ÁLLITÓLAG NYOLC ÉVIG DOLGOZOTT.

A KIÁLLITÁS IRÁNT IGEN NAGY AZ ÉRDEKLŐDÉS — SAJNOS, A ZENEI RÉSZ EGYIK LEGÉRDEKESEBB SZÁMÁT ELVESZTETTE, MIUTÁN PUTNIK LULU, A KITŰNŐ ZONGORAMŰVESZNŐ TANULMÁNYAI FOLYTATÁSÁRA MEG A VERSENYEK ELŐTT CHICAGÓBA UTAZIK S ONNAN CSAK AUGUSZTUSBAN TÉR VISSZA.

MÉGIS REMÉLJÜK, HOGY A VERSENY ZENEI RÉSE IS MÉR- TŐKÉPEN SORAKOZIK A KIÁLLITÁS IPARMŰVESZETI TELJESÍTMÉ- NYEHEZ.

A KIÁLLITÁS MAGYAR RÉSZÉBEN PAPA SARIKA, WINNIPEGI MAGYAR LÁNY MAGYAR RUHÁBAN VÁRJA A VENDEGEKET, MIHALYFI ISTVÁN PEDIG NAPONTÁ KÉTSZER, D. U. 11.5-TŐL 5. ESTE PEDIG 11.5-TŐL 12. ÓRÁIG MAGYAR NÉPDALOKAT JÁTSZIK ZONGORÁN.

„Magyarországot második hazánknak tekintjük“

Esmond Harmsworth, a magyarországi ünneplések lezajlása után megérkezett Montecarlóba, ahol apja Rothermere lord várta. A fiatal angol képviselő most mondott közönetet Szathmáry István költőnek, a P. T. Társaság tagjának azért a hozzá intézett költeményért, amelyben a költő, a magyar nemzetnek Nyugat kultúrája és civilizációja érdekében vitt évszázados küzdelmeit méltatta s amelyben Rothermere lordot, mint a magyar igazság szószólóját üdvözöl. Most mondott közönetet azoknak a testületeknek, egyesületeknek és magánzemélyeknek is, akik valamilyen formában üdvözölték.

Rothermere lord Montecarlóból a Magyar Távirati Iroda közvetítésével táviratban a következő üzenetet küldte a magyar népeknek:

— Fiamtól magától most hallottam meg teljes részletességgel, hogy milyen pompás és felejthetetlen fogadtatásban részesítette őt a magyar nép. Ez a fogadtatás olyan mély és kitörölhetetlen érzelmeket ébresztett benne, hogy úgy érzem, mint én ezennel Magyarországot az ő második hazájának tekintjük, amelyhez a hála és a szeretet szent kötelékei fűzik. Ez uton mondom legmelegebb köszönetet az egész magyar nemzetnek. Megújítom azt a fogadalmat, vajha Magyarországot számámra melegebb igazságot szolgáltatnának. Amíg ez bekövetkezik, türelmemre és bátorságra intem a magyar népet.

ROTHERMERE.

Rothermere lord összes lapjai heteken keresztül hatalmas terjedelemben foglalkoztak Harmsworth magyarországi látogatásával, a „Daily Mirror” című hatalmas képes újság, melyet szintén Rothermere vállaltat ad ki, utolsó három számában közel száz felvételt közöl az ünnepségekről. A „Daily Mirror” Kanadában is igen elterjedt, úgyhogy Rothermere lapjai a kanadai magyarság ügyét és tekintélyét is hatalmas lendülettel viszik előbbre.

LORD ROTHERMERE MAGYAR KIÁLLITÁSA LONDONBAN

AZ ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSA NAGY POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI ESEMÉNY LESZ

Mikor az amerikai magyar küldöttség a Kossuth-szobor leleplezésekor Londonban járt, husvét másodnapján Rothermere lorddal bizonyos megbeszélést folytatott a bizottság négy tagja: báró Perényi Zsigmond, Józán Miklós unitárius püspök, Vákár P. Artúr csosnyra küldött el a lordnak és a dr. Póka-Pivni Béla. Ezen a megbeszélésen vetődött fel az a gondolat, hogy azokból a nagyszerű ajándékokból, amelyeket a lord Magyarország legkülönbözőbb vidékeiről és az elszakított területekről kapott, nagyszabású kiállítást rendezzenek Magyarországon.

A lord ekkor a budapesti kiállítás tervét nem helyeselte, kijelentvén a következőket:

— Nekem olyan drágák azok az emlékek, amelyeket Magyarország különböző részeiből és a külföldi magyarságtól az idők folyamán kaptam, hogy semmi körülmények közt nem kockáztatnám azoknak teljes épségét. Ilyen körülmények közt nem szívesen tenném ki ezeket az értéktárgyakat egy hosszú vasuti szállítási veszélynek.

Hosszabb megbeszélés után lord Rothermere kijelentette a magyar kiállítást, hogy amugy is tervbe vette egy nagy kiállítás rendezését Londonban. Ezen a kiállításon bemutatják az összes emléktárgyakat, amelyeket Magyarországból és a külföldön élő magyarok egyes csoportjaitól kapott. Azokat a köteteket, amelyek egymillió magyar hálairatát tartalmazták s azokat az iparművészeti és egyéb remekműveket, amelyeket Rothermere lordnak hálás magyarok jutattak el.

Most, hogy Esmond Harmsworth magyarországi látogatása során ezek az ajándékok hatalmas mértékben megszaporodtak, értesítés jött Londonból, hogy Rothermere lord ezeknek az új emléktárgyaknak megérkezését várja be csupán és már a legközelebbi jövőben összeállítja azt a kiállítást, amelyet Londonban nemcsak Angliának mutat be, hanem a Londonban tartózkodó külföldiek figyelmét is rá akarja irányítani a magyar kiállításra. Magának a kiállításnak rendezése, az ünnepélyes megnyitás, olyan eseménynek ígérkeznek

amely Rothermere lord akciójának egyik jelentős állomása lesz.

A kanadai magyarság szintén nagyon imponáz módon vesz részt ezen a kiállításon gyönyörű albumával, melyet a Kanadai Magyar Ujság karálcsosnyra küldött el a lordnak és amely négyezren irtak alá.

A délamerikai magyarság albuma szintén most készült el, és a kiállítás idejére szintén Londonba fog érkezni.

A „Délamerikai Magyar Ujság” az albumról a következőket írja:

EGYRE NOVEKSZIK A ROTHERMERE-ALBUM KÖZÖNSÉGE

A közkedvelt Schubernigkirakat a Prac Antonio Pradon, a 18. számú házban minden időben egyik legszebb látványossága volt Sao Paulonak. Az óriás formájú térnek minden járkelője, ha még olyan sietős is az utja, ritkán állhatja meg, hogy legalább egy-egy tekintetet ne vessen a kirakatra: mi szepet, mi újat mutat be a Schubernig mester közismert józisése.

Most aztán valóban szenzációja van a díszes kirakatkak. Igazi, magyar szenzációja, amely a remek fényképek kívül is odavonzza a közönséget. S a szenzáció: a díszes album, melynek művészi mezéven a brazilai magyarság aláírásai elindulnak a hét végén Londonba, hogy köszöntsék Rothermere lordot, a magyar nemzet nagy angol barátját.

Reggeli estig mindig akad egy-két társaság, mely szívből megbámulja a remeke kalapált fedőlapot, Migrai József, magyar szobrászművész alkotását. De nemcsak nappal hullámzik a közönség a kirakat előtt, hanem este is, mikor a vaktító villanylámpák felgyújtják fényes világukat. És nemcsak magyar honfitársak zarándokolnak el a Rothermere albumhoz, a magyar szivek háláüzenetének díszes foglalatjához, hanem meglepetten torpan meg előtte a népes tér mindenjárkelője, külföldi és brazil egyaránt, hogy a fedőlapot csendben kibetűszo: — Souvenir to Lord Rothermere the Hungarian Colony in Brazil ...